

TARBIJAVAIKLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number	19-1/22-16904-018
Otsuse kuupäev	23. veebr 2023
Komisjoni koosseis	Esimees Aase Sammelselg, liikmed Martin Simmermann, Anastasia Nezgovorova
Tarbija	
Kaupleja	Viru Keemilise Puhastuse Salong OÜ, 11724149
Tarbija nõue	Kahju hüvitamine.
Asja läbivaatamise aeg	6. veebr 2023

Resolutsioon:

Komisjon otsustas:

1. avaldus rahuldada osaliselt.
2. Osaühingul Viru Keemilise Puhastuse Salong hüvitada tarbijale tekitatud kahju summas 129,54 eurot (üks sada kakskümmend üheksa, 54) eurot.
3. Kauplejal täita komisjoni otsus 30 päeva jooksul arvates selle Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast.

Kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu või seda ei järgi, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Kaupleja peab 30 päeva jooksul arvates otsuse ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast teatama kirjalikult Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile otsuse täitmisest või samas asjas maakohtusse pöördumisest, lisades ära kirja maakohtule esitatud hagiavaldusest.

Asjaolud:

Pooled sõlmisid 26.augustil 2022 teenuse osutamise lepingu, millega kaupleja võttis kohustuse puhastada keemiliselt tarbija poolt üleantud sünteetiline vaip (3 x 5m²) ning tarbija kohustus maksta kauplejale tasu 75,00 eurot.

Vaip tagastati tarbijale 2.septembril 2022. Samal päeval esitas tarbija kauplejale pretensiooni väites, et vaip on kaotanud puhastuse tõttu värvi ja elastsuse ning vaiba aluspinnalt eraldub liivataolist puru.

Kaupleja tegi vaibale korduva puhastuse, kuid tulemust see ei parandanud. Tarbija hinnangul on vaipa puhastatud ebaõige tehnoloogiaga, so pestud trumlis. Vaipa pidanuks puhastama kuivpuhastuse meetodil.

Tarbija väidab, et ostis vaiba 3.oktoobril 2019 hinnaga 185,06 eurot. Tarbija nõuab kauplejalt kahju hüvitamiseks 175,00 eurot.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja tarbija etteheidetega ei nõustu. Tarbija poolt üleantud vaibal ei olnud tootja etiketti

sobiva puhastusviisi kohta; selliseid tooteid puhastatakse üksnes tellija riisikol. Tarbijale selgitati juba vaiba vastuvõtmisel puhastusega kaasneda võimalikke riske.

Vaipa puhastati vastavalt sarnaste vaipade puhastustehnoloogiale ning osutatud puhastusteenus vastab kokkulepitule. Vaiba pealispinnalt on mustus ja plekid eemaldatud ning värvid ei ole muutunud. Tarbija soovil puhastati vaipa kahel korral. Vaiba liimkattel põhinev alus oli rikutud juba enne vaiba kauplejale üleandmist, kuna vaip toodi puhastuse kokku voldituna, mitte rullina. Aluskatte pudenemine on varasema eksploatatsiooni tagajärg; keemiline töötlus tõi vaiba puudused paremini esile.

Tarbija väited trumlis pesemise kohta ei ole õiged. Vaipu puhastatakse vaibapuhastustolmuimejaga ning kuivatatakse vaibapuhastusmasinas, kus vaip rullitakse poomile, mitte ei murta kokku. Vaiba puhastamiseks sobivas suuruses trumlit ei olegi olemas.

Kaupleja väidab ka, et tarbija ei ole tõendanud vaiba soetamise aega ega soetusmaksumust. Kaupleja on kompromissi korras valmis tagastama teenustasu.

Komisjoni põhjendus:

Komisjon lahendab vaidluse poolte kirjalikult esitatud selgituste ning sekretariaadi poolt kogutud teabe ja tõendite alusel (TKS § 51 lg 1).

Võlaõigusseaduse (VÕS) § 3 p 1 järgi tekib võlasuhe muu hulgas lepingust. Esitatud tõenditest saab järeldada, et poolte õigussuhe põhineb teenuse osutamise (töövõtu) lepingul. VÕS § 635 järgi kohustub töövõtja töövõtulepinguga valmistama või muutma asja või saavutama teenuse osutamisega muu kokkulepitud tulemuse (töö), tellija aga maksma selle eest kokkulepitud tasu.

Kaupleja majandustegevuseks on esemete keemiline puhastamine. VÕS § 641 järgi peab tarbijatöövõtu puhul töö vastama tavaliselt seda liiki tööle omasele kvaliteedile, mida tarbija võis töövõtja reklaami või avalduste põhjal mõistlikult eeldada.

Tarbija heidab kauplejale ette puhastusteenuse käigus vaiba värvide kahjustamist. Kaupleja tarbija etteheidetega ei nõustu. Komisjon selgitab, et saab otsuse rajada vaid tõendatud väidetele. Komisjonile esitatud fotod tarbija väiteid ei tõenda. Põrandavaiba värvkatte mõnetine tuhmumine on kolmeaastase kasutusperioodi järel tavapärane; puuduvad mistahes tõendid, mis kinnitaks vaiba värvkatte muutusi sellel ajal, kui vaip oli kaupleja valduses.

Tarbija heidab kauplejale ette ka vaiba aluskatte rikkumist, so jäiga liimkatte murenemist ja liivataolise puru eraldumist. Kaupleja möönab, et vaiba liimkate mureneb ja sellest eraldub puru, kuid leiab, et selle põhjuseks oli vaiba eelnev kokku voltimine ja tootele puhastamise juhise märkimata jätmine.

Komisjon kauplejaga ei nõustu. Komisjon selgitab, et töövõtja (teenuse osutaja) kannab töö juhusliku hävimise ja kahjustumise riisikot kuni töö valmimiseni; kui kokku on lepitud töö vastuvõtmine või kui see on tavaline, kannab töövõtja juhusliku hävimise ja kahjustumise riisikot kuni töö vastuvõtmiseni või vastuvõetuks lugemiseni (VÕS § 640 lg 2).

Reeglina tähendab see töövõtulepingu eseme (kokkulepitud töö/teenus) juhusliku hävimise ja kahjustumise riisikot. Riigikohus on selgitanud, et VÕS § 640 lg 2 on analoogia korras kohaldatav ka juhul, kui kahju tekib esemele, mis on töö tegemiseks töövõtjale antud. Seega hõlmab VÕS § 640 lg 2 töövõtja valdusesse antud eset üldiselt, mitte üksnes töövõtulepingu

alusel tehtud konkreetset tööd või teenust. Töövõtja peab tagama tellija asjade säilimise ja vältima nende kahjustumist kuni töö valmimiseni, töö vastuvõtmiseni või vastuvõetuks lugemiseni töövõtjal lasuva üldise kaitsekohustuse alusel.

Tulenevalt töövõtulepingu iseloomust, pidi kaupleja lepingu sõlmimisel ette nägema vastutust tema valdusse antud esemete juhusliku hävimise ja kahjustumise riisiko eest (VÕS § 127 lg 3).

Kaupleja ei ole tõendanud, et tarbija poolt üleantud vaiba aluspinna liimkattele tekkisid kahjustused põhjusel, mis ei ole hõlmatud kaupleja vastutusega. Vastutusest vabanemiseks pidanuks kaupleja tõendama, et ta nägi riski realiseerumise võimalust ette ning selgitas tarbijale selle saabumise tõenäosust; vaatamata selgitustele nõudis tarbija siiski teenuse osutamist (VÕS § 641 lg 3).

Kaupleja ei ole esitanud mingeid tõendeid, mis kinnitaks, et tarbija vaiba aluspinna liimkatte materjal oli lahti ja pudenes juba kauplejale vaiba üleandmise ajal. Samuti puuduvad tõendid, mis kinnitaks, et tarbijale selgitati vaiba vastuvõtmisel aluspinna liimkatte kahjustumise võimalikkust.

Poolte selgitused kattuvad selles, et vaiba aluspinna liimkate kaotas märkmisväärses ulatuses jäikuse ja hakkas murenema ajal, kui vaip oli kaupleja valduses, so ajal kui vaiba juhusliku hävimise või kahjustumise riisiko lasus kauplejal. Töövõtjal lasuv risk on kõnealusel juhul realiseerunud.

Pooled vaidlevad selles, millises ulatuses on kaupleja tekitanud tarbijale kahju. Komisjon jagab tarbija arusaama selles, et vaip on rikutud. Vaiba mustri järgi on ilmne, et tegemist on lastetoa vaibaga; fotodelt on näha, et aluspinnalt eraldub liimpuru, mis võib keemiliste omaduste tõttu olla lapse tervisele ohtlik. Seega pole võimalik vaipa otstarbekohaselt kasutada ja asi on VÕS § 128 lg 3 tähenduses hävinenud.

Komisjon selgitab tarbijale, et hüvitatav kahju tuleb määrata lähtudes eseme väärtusest kahju tekkimisele vahetult eelnenud ajal. Hüvitise määramisel võetakse lisaks soetusmaksumusele arvesse eseme eelneva kasutamisega kaasnenud väärtuse vähenemine.

VÕS § 127 järgi on kahju hüvitamise eesmärgiks kahjustatud isiku asetamine olukorda, mis on võimalikult lähedane olukorrale, milles ta oleks olnud, kui kahju hüvitamise kohustuse aluseks olevat asjaolu ei oleks esinenud. Kahju ei kuulu hüvitamisele ulatuses, milles kahju ärahoidmine ei olnud selle kohustuse või sätte eesmärgiks, mille rikkumise tagajärjel kahju hüvitamise kohustus tekkis. Lepingulist kohustust rikkunud lepingupool peab hüvitama üksnes kahju, mida ta nägi rikkumise võimaliku tagajärjena ette või pidi ette nägema lepingu sõlmimise ajal, välja arvatud juhul, kui kahju tekitati tahtlikult või raske hooletuse tõttu.

VÕS § 132 lg 1 järgi tuleb asja hävimise korral maksta hüvitis, mis vastab uue samaväärse asja soetamiseks tehtavatele mõistlikele kulutustele. Kui asja väärtus oli hävimise hetkel võrreldes uue samaväärse asja väärtusega oluliselt vähenenud, tuleb väärtuse vähenemist kahjuhüvitise määramisel mõistlikult arvestada.

Tarbija väidab, et ostis vaiba 3.oktoobril 2019 Vaibaparadiisist ostuhinnaga 185,06 eurot. Tarbija väide on tõendatud 3.oktoobri 2019 maksekorraldusega, mis kajastab maksevahendiga (kaardiga) müüja terminalis makse tegemist. Maksekorraldusel on panga märke 2019100301038100, millega on maksetehingu toimumine tõendatud.

Komisjon nõustub kauplejaga selles, et 26.augustil 2022 ei olnud vaiba väärtus võrdne uueväärsega; vaip on olnud kolme aasta kestel põrandavaibana kasutuses. Tarbija ei ole kummutanud kaupleja väiteid selles, et vaip toodi puhastusse kokku voldituna, millega tarbija suurendas kahju tekkimise (vaiba aluskatte purunemise) tõenäosust (VÕS § 139 lg 1). Komisjoni hinnangul tuleb eeltoodud asjaolusid arvestades pidada kohaseks hüvitiseks 70% soetusmaksumusest, so 129,54 eurot.

Komisjon peab vajalikuks juhtida poolte tähelepanu sellele, et tellimuse vormistamisel oluks kohane märkida vastuvõtu kviitungile vastuvõetud eseme maksumus, selle kulumise aste ja muud eritunnused, mis mõjutavad üleantava eseme väärtust. Enne töö vastuvõtmist eseme maksumuse ja kulumisastme märkimine andnuks võimaluse sellesisuline vaidlus ära hoida.

Eeltoodu alusel leiab komisjon, et tarbija nõue tuleb rahuldada osaliselt, so summas 129,54 eurot; muus osas tuleb hüvitise nõue jätta rahuldamata.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Aase Sammelselg
/allkirjastatud digitaalselt/

Martin Simmermann
/allkirjastatud digitaalselt/

Anastasia Nezgovorova
/allkirjastatud digitaalselt/